

عنوان مقاله:

بافت فرسوده اسکان غیررسمی شهرها از منظر زیست محیطی (مطالعه موردی شهر خوی)

محل انتشار:

ششمین همایش ملی مطالعات و تحقیقات نوین در حوزه علوم جغرافیا، معماری و شهرسازی ایران (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

افروز مکوندی - کارشناسی ارشد شهرسازی، دانشگاه دولتی، واحد خرم آباد

فروزان بیرانوند - دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ملایر

خلاصه مقاله:

در چند دهه گذشته رشد جمعیت و گسترش کالبدی نقاط شهری کوچک و بزرگ متناسب با روند تامین مسکن و خدمات پایه به ویژه برای گروه های کم درآمد نبوده است و نظام برنامه ریزی نیز نتوانسته است به تقاضای این گروه ها متناسب با توان مالی آنها پاسخ گوید. لذا گروه های بیشتری از شمول نظام رسمی برنامه ریزی خارج می شوند و این شکاف موجب شکل گیری پدیده ای به نام اسکان غیررسمی شده است. طبق بررسی های به عمل آمده بخش اعظم زمین های کشاورزی پیرامون نقاط شهری واقع شده اند و در نتیجه آبادی های پرجمعیت یا متوسط نیز در همین پهنه ها شکل گرفته اند. مجاورت و نزدیکی این آبادی ها با شهرهای بزرگ و میان جمعیت در مرتبه نخست این امکان را پدید می آورد که سرریز اقتصادی - اجتماعی این شهرها (به دلیل افزایش قیمت مسکن و خدمات) به سوی این نقاط هدایت شود. در مرتبه دوم زمینه مناسب برای گروه های مهاجر از نقاط شهری کوچک یا روستایی را به منظور کسب اشتغال و درآمد فراهم می آورد. رشد آبادی های پیرامون شهرهای بزرگ و متوسط بر اثر مهاجرت مازاد نیروی کار، توأمان تفکیک های غیررسمی زمین و ساخت و سازهای غیرمجاز را شدت می بخشد و بتدریج زمینه شکل گیری پدیده ای موسوم به اسکان غیررسمی را فراهم می آورد که بازتاب کالبدی آن در قطعه بندی های کوچک زمین و مسکن، شبکه معابر نابسامان، کمبود یا نبود خدمات پایه (دفع آبها سطحی و پسماندهای خانگی در اطراف این سکونتگاه ها و در برخی موارد شکل گیری انشعاب های خدماتی غیر مجاز) در اسکان غیررسمی یا نابسامان جلوه گر می شود. یکی از ویژگی های این محلات غیر رسمی شهری، کمبود خدمات و امکانات رفاهی و نیز آلودگی زیست محیطی ناشی از پسماندها و فاضلاب های خانگی در سکطم معابر این محلات است که در این محلات، غلبه با کاربری مسکونی است و سرانه خدمات و امکانات رفاهی در آنها نسبت به سایر مناطق شهری بسیار پایین است.

کلمات کلیدی:

اسکان غیررسمی، خوی، زیست محیطی، حاشیه نشینی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/866084>

